

Sar o Rom muklas le kralis pre žobracho palica

Vyprávěl neznámý vypravěč v obci Raslavice (okr. Bardejov, Slovensko). Nahrála Milena Hübschmannová (MH). (Přepsal Pavel Kubaník s asistencí Evy Zdařilové)

No, kaj sas, kaj te n'avel jekh kralis. Oda kralis sas baro veščuchos. Jov džanelas, kaj so pes vodzinel andro svetos. No avka so, oda kralis pre bare špekulaciji sas, jov kamelas te ziskinel daresave hercen kajsen a savo na džanlas, odčhinalas leske e men a o šere pratinlas pro verchos pro kher. Imar ajci šere sas les, kaj štar khera ča čistone šerendar kerdža. No ale jekh Rom, sas les but čhave, ta phenel la romňake:

„No šun, romňije,“ phenel, „našti dživas avri, nane amen so te chal, but čhave amen ehin, me džava kole kralis avri te ziskinel. Bo, joj, imar but šere,“ phenel, „ziskinda,“ phenel, „keci khera kerđa, ale,“ phenel, „me les thovava tele.“ Koda Rom.

No mište. Avka so jov kerdža, phenel pre dadeske:

„No šun, dado, me som ajso,“ phenel, „hoj me manca čhivá andre phuv, ačhola mandar jekh bujakos. Čisto somnakuno. A tu man chudeha šelorestar a džaha štre done pro jurmakos. A dikhela o kralis, ňiko man na ela hodno te cinel, bo nane kola love ňikas, kaj man te cinel ča okrem jov man cinela, koda lolo kralis. Ta mangeha lestar štar korci somnakune dukata. Vaš mange. A deha man, ale te phenes: „Dikh arde, le les, ale le- o šeloro mange te des pale.““ So leske sas phandlo pre men.

No mište, avka diňa o Del štre da, leskero dad leske na pačalas, že skutečne koda dokazinela - čhiđa peha andre phuv, ačhila somnakuno bujakos. Chudňa les š- šelolestar, no akana leskero dad džal leha pro jurmakos. Avel kade pretrepinen o mešarča, o ľudos, na, pal koda bujakos, b'oda dikhen, somnakuno bujakos, na, sako kamelas te cinel les. No ale ňikas na sas kola love, kaj te ulahas hodno te cinel, ča okrem jou.

MH: O kralis.

No, avka so, avel koda kralis pro kočos the phenel:

„Roma, keci kames vaš koda bujakos?“

„Dikh avka, sar tuke, deha man štar korci,“ phenel, „dukata somnakune, šaj les tuke les.“ Phenel peskere kočišenge:

„Kočišale! Džan, privežinen leske kola štar korci dukata, mi lel, a odvedzinen le bujakos khere.“

No ande kola dukata, akana jov imar lel le bujakos, a o Rom phenel:

„Užar, kralina,“ phenel, „a le o šeloro na!“

Phenel:

„Me cindom the le šeleha.“

No avka so, o Rom il'a, diña. The le šeleha. A leskero čhavo leske phendās: „Daj bože, kaj tu man le šeloreha te des! Bo sar man deha, palis bajineha.‘ No, o Rom diña, bo radisalila le lovenge, diña les the le šeleha. A jov les, kaj anda, kaj na, anda les andre peskeri stajña, phandla les kijo žlabos a gejla vaš o dešuduj mešarča. Kaj les te aven te murdarel. Jov džanelas, hoj oda o Rom! Jov sas veščuchos oda kralis, jov, hoj oda o Rom, hoj joj- jov kamel les te ziskinel. Gejla vaš o dešuduj mešarča, a le so, le kraliskeri rakl'ori, sas late labda, bajinlas pes pre dvora la labdaha, phenel:

„Džav te dikhel, savo o dad cinda varesave bujakos, šundom,“ phenel, „somnakuno bujakos.“ Avka sar pes bavinlas dži kijo vudar, e labda prosto tel o bujakos. Tel koda gejla. Avel, dikhel:

„Och,“ phenel, „oda ča šukar,“ phenel, „dikh a jov džalas vaš o mešarča les te murdarel!“

A jov phenel:

„Šukar som mri, rakl'ori?“ Phenel: „Mek šukareder avás, t'avehas mange te čhivel kada šeloro tele pal e men,“ phenel, „dikhehas, mek šukareder avás!“

MH: A jov džanelas дума avke?

Hát.

E rakl'ori: „Ta tu the vakeres!“

„Ta tro dad,“ phenel, na.

„No diča e labdica mange kodej,“ phenel, „darav man te lel, te na man tirkinen!“

„Ma dara, me tut nič na kerava!“ Phenel: „Ča čhiv mange kada šeloro tele pal e men!“

No oja rakl'ori, phenel:

„Kana kode paš tu but bujaka.“

Il'a, ruginda andre jekh sera, andre aver, kala sa paš'ile, kerda lake than, gejla

koja rakl'ori a imar o kral'is pre jepaš drom sas le mešarčenca, kaj imar avnas te murdarel les. Jov džanlas, hoj oda o Rom!

Avla, pro () ča sikra peha pekla andre phuv, ačhila lestar holubos, gejl'a! O Rom. A o kral'is imar džanelas. No a so, jou pes kerđa jaštraboske, n'akana pal leste. Oda lolo kral'is kerđa pes jaštraboske, abo () kamelas te chudel kole Romes, hát. Ale so, džanas perdal ajsi len andro luftos, na, kodoj štar princezni perinenas pre len. Koda Rom pes kerđa angruscake, pejl'a jekhake pal o berk. No akana imar o kral'is na džanel, kaj pes thodža, na? Ta džal perdal o mostos, ta phučel kolendar:

„Héj, na dikhl'an kadaj kajse čiriklores?“

„Ej,“ phenel, „kral'ina, kadaj všelijaka čirikle prastan. So amen džanas, s'oda za čiriklo.“

„Ej, phenel, dava me kole bitangos!“ Phenel „kanake me les dochudava.“

No avla khere, phenel pra romňake:

„Ej, lubňije,“ phenel, bo e romňi leske phend'a, kaj te džal te cinel, „čahalal man štare korcendar dukatendar!“ phenel. „Imar,“ phenel, „but amen nane!“

No ale so akana, o Rom pal o berk lake. A kola princeza sas pro kol'in čhon a pro šero kham. Avla khere, na, ta sar, cindži džuvli? Gejl'a andro angluno kher, čhivel pes tele, nangi, na, jou pejl'a pre phuv. Čisto dijamenčiko angrusci. Thovel pro angušt, avka sar ča pre lakero vast. Akana joj pes urdža, zjavisalol jov angla late. Ta phenel lake:

„Ma dara, princezno, oda me som e angrusci! Kaj man rodelas koda kral'is, me pejlom tuke pal o berk.“

Joy mind'ar ajsi ačhila sar premeňeto. No ale sar pes ačhila koda, hoj jov kavka kerđa, ta phenel:

„So sal tu za jekh?“

„Me som,“ phenel, „Romeskero čhavo.“ Ale phenel „dikh,“ phenel, „kole kral'is kamav te ziskinel, bo,“ phenel, „dikh s'oda jov ludos imar zmarňindža! Akana me les kamav te ziskinel. Ta,“ phenel, „mušnav koda te dokazinel,“ phenel, „kaj me les te mukav pre žobracko pal'ica!“ phenel. „Kaj te džanel, s'oda čoro manuš ehin.“

No, diňa late o vast, phenel:

„Ma dara nič,“ čumidňa la, „avreskeri romňi n'aveha, ča miri. Ale,“ phenel, „perše mušines te viužarel, sar vibojinava savoro avri. Ale,“ phenel, „pre

pomoca mange furt tu mušineha te avel,“ phenel, „avka šaj man ziskines tu.“

Avla khere o čhavo, dikhel les leskero dad:

„Ach, mro rakloro, ta sar- sar tut mukl'al, sar avl'al khere?“

„Ej dadik, jekhvar mange o životos,“ phenel, „zapekl'al,“ phenel, „ale mek jekhvar kavka kereha,“ phenel, „imar hotovo som.“ Phenel: „Tu man na šunes, so me tuke phenav.“ Phenel: „Te kamas les te ziskinel, mušines man te šunel, so me tuke phenav.“

„Ma dara, mro rakloro, me tut imar šunava.“

No. Ta phenel:

„Šun, dado, del o Del aver štedra, ela mek jekh jurmakos, ale na hoj aveha dilino! Kerava man jekhe dijamenčikone tatošiske. A,“ phenel, „džaha man mek te bikenel andro foros. O ludos pal tu, až o raklore prastana! Ńiko man na cinela,“ phenel, „okrem jou.“ Phenel: „Mek č'aveha andro foros, jou imar džanela, hoj me! Ale,“ phenel, „te n'aves dilino!“ Phenel: „Te mange štar korci dijamenčika dukata. Ale,“ phenel, „o ohlavcocis pal o šero mange te les tele! Pheneha: „Le kale tatošis,‘ ale ohlavcos te les tele mange pal o šero. Bo sar man deha le ohlavcoha,“ phenel, „pale avava zachalo!“ Jov, oda čhavo.

No avka diňa o Del e štedra, na, čhiđa peha andre phuv, ačhiľa dijamenčiko tatošis. Akana leskero dad bešta pre leste, na, pro čhavo, a džal andro foros. Mek ča andro foros doavla a o ludos pal leste, o raklore, pal koda Rom! Sako, na, hoj te oda ča šukar! T'oda ča š- No ale te cinel Ńiko našti, bo ko diňahas kola dukata, te Ńikas na sas! Ča les. Dikhel e princeza, phenel:

„Ech tatik, tatik, ko calo majetkos utracineha, ale koles mange mušines te cinel!“

„No,“ phenel, „te kamen, me cinava,“ phenel, „ale pre soste džana avri, pali bajinena!“ Jov, oda kralis.

No, avka bešta andre koda kočos, avel kodi pro jurmakos. Ta phenel kavka kole Romeske:

„No, Romeja, keci kames vaš koda tatošis?“

„Ta šun, kavka sar tuke,“ phenel, „hoj džanav tut, hoj sal tel amaro okresis,“ phehel „deha man štar korci dijamenčika dukata, šaj les tuke les.“

Phenel le kočišenge:

„No, kočišale, džan, privežinen,“ phenel „a len le tatošis.“

Ande kola kočiša a o Rom phenel:

„Šun arde,“ phenel, „a!e o ohlavcociš lav tele!“

„Me cindom the le ohlavcoha!“

Pa!i les di!na! Koda krališ. Di!na les pa!i ova. Imar o !havo so, rovlas, na? Di!na les pa!i le ohlavcoha! No a sar be!ta prosto o krališ, tel !ista felegi leha d!zalas. Koda !havo kole kraliha. Av!a khere, be!ta pre dvora, chala, !ali!a, koda krališ, kaj ge!ja, kaj na, ko de!šuduj char!i. Phenel le char!ange:

„No !unen arde,“ phenel, „san de!šuduj d!zene?“

„Baro po!i!niben tumen dava,“ phenel, „bare love,“ a phenel- ale phenel „ajse trastune podkovi keren leske, kaj,“ phenel, „e jag lendar te !u!al!“ A phenel „duje metrengere lelcegi andro pindre leske maren.“ Kole !haske.

MH: Oda so ole lelcegi?

Kola karfa.

Andro pindre leske maren, bo jov d!zanelas, hoj oda koda !havo. No kola me!ar!a, na, keren kavka, kaj o somnakuno Del te zarakhel. No a les zaphand!a kija koda ka!t. No ale so, koja rak!ori, kaj lake pe!ja pal o berk, jov pes dod!zan!a.

MH: Aha, ta imar d!zanelas.

Jov pes ker!a holuboske, doav!a kodoj. Kija koda. Avel kodi ta the daralas kija leste, ta:

„Šun,“ phenel, „tato!ina,“ phenel, „na d!zanav sto procent, !i tu sal, !i na,“ phenel, „jekhvar tuke somas pre pomoca, ale na d!zanav sto procent, !i tu sal, !i na. Darav man kija tute te d!zal.“

„Jov,“ phenel, „mri kedve!no pira!ni,“ phenel, „me som, ma dara !i!i,“ phenel, „me som kadaj,“ phenel „!a !hiv mange pal o !ero kada ohlavcos tele!“ phenel. „A imar tu tut ma starin, so pes a!hola.“ Jov, koda raklo- koda !havo romano.

No avka il!a, !hida leske tele koda ohlavcos. Jov, koda raklo, na ker!a pes za- jacoske. Muk!a pes a kada akana vi!inel pro slugad!a. No mindig jon namarde o pu!ki, so- jou imar khere sas. O !havo. Rodel, kerel, nane, o !havo imar khere! (rom sas koda. A the avke imar na d!zanelas, bo sar bi lestar d!zalas het, jou imar na d!zanelas, kaj hino. No akana phenel pre dadeske:

„No dikh imar kecivar- duvar,“ phenel, „mek akana tritovar kereha koda,“ phenel, „imar som zachalo zapeklo.“ Phenel: „Imar nane les,“ phenel, „!a kala posledna korci !tar,“ phenel, „kolestar d!IVEN.“ A phenel: „Koda sar leske lava, imar,“ phenel-

MH: Zničimen.

„Zničimen hino, pre žobracko palica džal. Ta,“ phenel, „kavka tuke de pozoris, hoj na igzistinel pro svetos, kaj tu man te des leske andro vast!“

„Ma dara, mro rakloro, imar na igzistinel pro svetos!“

„Ale džanes so,“ phenel, „e daj šikovneder sar tu, probal'navo la daha.“

Vičinda peskera da, ta phenel:

„Mamo, tu sal šikovneder sar o dad,“ ta phenel, „tu feder kereha. Šunarde, kerav man jekha dijamenčikona angruscake, thoveha pro vast a () džaha kode andre koda foros, a džaha kija le kraliskeri chañig. Cirdeha o pañi. A me ajsa blazgos mukava la princezake andr'oblaka, kaj na ela hodno añi te predikhel. A joj pes čudalinla, hoj khatar koda blazgos marel. A joj avela dži kija tute kije chañig a dikhela tuke pro vast. A phučela tutar, hoj khatar il'al koja angrusci. Tu te phenes, hoj tuke podarinda (pes) tiro dadoro pre pamjatka. A phučela tutar, či na bikenes - ta (phen): ‚Kajsake sar tumen, princeznake na bikenava? Soske te na? Džanav, hoj kamen romeste te džal, bikená tumenge.‘ Ta te phučela, hoj keci vaše, phenes: ‚Štar korci dijamenčika dukata.‘ Avla lakero dad, te na des leste andro vast e angrusci, o Del tut te zarakhel! Ča te manges kola štar korci dukata a te phenes leske avka: ‚De štar korci dukata, a me tuke dava angrusci vaš koda,‘ phenel, ‚hoj sal andal amaro,‘ phenel, ‚okresis a prindžarav tut,‘ phenel, ‚ta dav tuke tuñeder.‘ A te chudes angrusci, avka odej čhives manca andre phuv. A imar tut ma starin nič, so pes ačhola.“

No mište. Avka oja leskeri daj, na, diña o Del štređa, gejl'a andro foros, avel kije chañig, cirdel pañi, na, te pijel. So o blazgos mukla andr'oblaka kola princezake, joj sig denašel pr'oblaka, dikhel:

„Joj,“ phenel, „t'oda,“ phenel, „s'oda kola romñate kodoj pro vast?“

Denašel, mišto o čanga na phagerdža, tele schodenca, na, avel kodoj, dikhel, angrusci lake pro vast.

„Ej,“ phenel, „cetko,“ phenel, „savi šukar tumen,“ phenel, „angrusci, khatar tumen ilan?“ „Ta,“ phenel, „dikh arde, man hin kajse phrala,“ phenel, „poda-rinda mange,“ phenel, „ta,“ phenel, „hordinav pro vast.“

„Ta na bikenehas mange? Ta džan(es), hoj kamav romeste te džal, ta aven ajsi lači, bikenen mange.“

Phenel: „Kajsake sar tumen, soske te na bikenás?“

Joj prastandila mindžar vaš o dad:

„Tatik, tatik,“ phenel, „dža,“ phenel, „kaj posledno grajcaris, ta mušines mange koda te cinel! Bo,“ phenel, „sar na cines, murdarav man.“

„No, mri raklori, man nane ča kola posledna štar korci! Dikh, hoj meraha andre bokh!“ Phenel: „Sar kada viuživinla amen avri, na chudaha les imar...“

Ča hoj na phenda lake, hoj so jov ima džanelas, hoj oda koda čhavo hino. Avla kija koja Romñi:

„No ta, Romñije, keci kames vaš kaja angrusci?“

„Štar korci dijamnečika dukata, kralina, avka sar tumenge bikenav.“

Phenel le kočišenge:

„No, džan, odvežinen lake kola štar korci dukata.“

Oj ila tele pal o vast, phenel:

„Kralina, na kaj te mišlinen, hoj avreske diňomas, ča vaš oda, hoj san kralis,“ phenel, „andal amaro okresis, ta la tumenge dav.“

Joj ila, čhiđa - ačhila khurmin kola angruscatar. Akana jov pes kerđa puľakoske a chalas. E khurmin. Chudña te chal, na, a gejľa te čhandel, mišlinda, hoj čhandela les avri le čhas a jov leske jekh khurminori tel o naj gejľa, kole kraliske. No sar imar dikhľa, hoj nane pomoca, koda kralis čhandelas, nane. A jou tel e naj leske sas. Avel avri oda čhavo, ta phenel:

„Kralina, imar škoda čhandes, imar nasig tuke. Nasig tuke,“ phenel, „bo imar nane tut nič,“ phenel, „ačhilal (holo), tuke žadna love, akana me kajso barvalo sar tu salas! Koda barvalipen, so tute sas, akana ke mande hino!“ Phenel: „Me chulaj som!“ Phenel: „A tuke žobracko palica te tr- so phendom tuke, the koda tuke dokazindžom.“

The bizo koda sas. Iľa koja palica a po žobraňu! The jov the leskeri romñi phirnas po žobraňu.

MH: A e čaj?

The koja rakli leskeri.

No avka oj (le kraliskeri rakli) varekaj gejľa romeste a koda čhavo romano ila kola raklora romňake, kaj lake pejľa pal o berk, hát. Ta diňa peske pro moros te kerel kajso domos, kaj ajci andre oblaki sas, keci andro berš dživesa. Andre koda domos. A pre kačkakero pindro visalolas. Koda domos. A jov kodej bešel. A kodoj niko našti dodžalas, bo sar jov džalas, kerđolas mostos, sar e romñi džalas, kerđolas mostos, bo jov džanelas, kana akor, hoj jov visalola pale. Kamela les te prezradzinel, hát.

No avka so. Jov gejla pro mače, la romña mukla khere. Koda čhavo. Ta chudelas le mačhen. Kralis, na, baro, ta so, vihoda les sas, ta baripnastar gejla te chudel le mačhen. Pre lođka. A jov, koda phuro, kaj sas perše kralis, bešla pre aver lođka a gejla kija leskero domos. A kavka imar rači, cmota sas, avel kođoj la romñaha, zabarardo, na, žobračka, jov žobrakos, ta tel o vudar chudne te rovel. A jov lake zakazinda, kaj:

„Savo pro svetos žobrakos te avla, de, so leske patrinel a mi skidel pes a mi džal. Ale te presovel, o Del tut te zarakhel, te les te primines!“ Oda lakero rom phendā.

A jov avla- no joj gejla andro kher, na, mindžar diña len te chal te pijel, kole žobranken, love len diña:

„No,“ phenel, „ale skiden tumen, džan. Bo,“ phenel, „kadaj na šmejinen t‘ačhon, mange o rom zakazindža, kaj me kadaj na šmejinačnikas te priminel.“

A jov chudña:

„Kaj džaha akana,“ avka phenel, phenel „tašlŭvaha kadaj darekaj andro moros, na ela,“ phenel, „tumenge pharo?“ phenel. „Amen dara(n) tele te so-amen phure ludos.“

„A so,“ phenel, „ta sostar daran?“

No avka so, joj imar phenel: „Ta so ela, ta ela,“ phenel, „mi soven.“ Koja leskeri romni. Pharo pes lake dičhila, no a mukla len. Phenel: „Na džanav, so phenla o rom.“

Avka so, sar ačhile, o rom doavla khere, chała, na, jon sas andro aver kheroro. The e romni leske phenel:

„Šun, romeja, phenava tuke vareso.“

„Ta so ajso, miri romni?“

Phenel:

„Avle kadaj duj žobra- jekh žobrakos la romñaha,“ phenel, „a kamel te sovel dži tosara, imar cmota, rat,“ phenel, „diňom len te chal, te pijel, love len diňom, tradavas len, chudne te rovel,“ phenel, „hoj džana, previsałona darekaj a,“ phenel, „tašłona andro moros. Ta kaj dži tosara len te presovas kadaj.“

„No,“ phenel, „sar kames, ker, ale bajineha,“ lake phendā. „Bajineha vaš kada, so kames tu te dokazinel.“

No diña o Del e rat, na, gejele te sovel, ta jon sovnas andre kuchña, kola duj džene a jov la romñaha andro angluno kher. No ta joj akana sar aha man pro

vudar sklenčina. Ta the odoy sas čisto sklenčniko vudar - diňa o Del rat, džalas te pašlöl, jou pašlila, bo strapimen sas, a joj pes čhida tele. Akana joj pes uchanlas, la sas kham a čhon pro kolin. A jov uščila koda žobrakos a dikhel. Pre late. Ta le šereha kavka kivinel, na. Hoj bari princeza, hoj o kham lake švicinel, o čhon. No avka so, pašlile pale, kerde pen, hoj soven, diňa o Del tosara. Ušten opre, ta chale frištikos. Joj len diňa love:

„No,“ phenel, „skiden tumen a džan.“

Kada žobrakos chudňa pes leske te mangel:

„Dikh arde,“ phenel, „me mek nigda mačhen na dikhlom.“ Phenel: „Le man tuha pre lođka. Mačenge.“ Phenel: „Pomožiná tuke,“ phenel, „te cirdel le mačhen avri. Ča le man tuha.“

A jov phenel:

„Našti,“ phenel, „so tu mange šaj pomožines?“

„Dikheha,“ phenel, „me tuke pre bari pomoc avava.“

Leske. A phenel:

„Phenav tuke ajso lav,“ phenel, „kaj mek nigda na šundal.“

No o čhavo sas zvedavo, koda Rom, hoj so leske kamel te phenel. No akana iľa les, thoda andre lođka a džalas. No avle pre jepaš moros, no ta šun, phenel, phen mange perše koda lav, so kamlal mange te phenel! Avka džaha dureder.“

Ta phenel:

„The darav man tuke te phenel.“ Phenel: „The lačo the plano,“ koda žobrakos.

„Šunarde,“ phenel, „či imar ela lačo či plano, te man andal pre koda drom, mušines te phenel. Bo,“ phenel, „me tut na mukava, kaj bi kole lavoreskero te obačhol.“ Phenel: „Mušines mange avri te phenel!“

„Ta mi jel, te džanehas so,“ phenel, „suťom tra romňaha. Bo me som koda kralis, kaj tu man vikoristindal avri!“ leske. A phenel: „Me som mek kajso vitejzis, sar the somas! A me suťom tra romňaha!“

Akana o čhavo dikhel pre leste:

„Ta paťava tuke, te pheneha mange, hoj so la hin!“

Avka jov phenel:

„So la hin?“ phenel, „kham pro šero a čhon pro kolin.“

Sar šunđa, iľa, navracindä e lođka pale koda Rom, avel khere. O žobrakos la romňaha skidňa pes, takoj gejľa het. No akana jov pes urdža a e romňi lestar phučel:

„Ta kaj džas, roma?“

„Hmmm! Ma starin tut nič,“ phenel, „maj avava pale!“

Bešča pre lodka, gejla o Rom. Kaj gejla, kaj na, avla andre aver štatos, gejla kija jekh kralis, kerda pes običajneske a prihlašinda pes pro dešuduj berš kijo slugadža. Jov, koda čhavo. No akana sar slugadžis, na, sogalinel jekh berš, duj berš, e romni dikhel, jov nane khere. Ta joj pes akana čudalinlas, kaj jov pes thodža? So pes ačhila? Vaš soske jov gejla het? Hoj joj les nič na kerda, jov gejla het! A e romni pes dodžanla! Akana joj pes skidna, šukar urdža pes andro muršikane renti, gejla pintne andre koda foros sar the jov. Koja leskeri romni. A dodžanla pes, hoj jov slugadžis hino. Kodej. Ta tel- tel o ochto berš, jov sas četaris, gejla joj, prihlašinda pes tiž pro dešuduj berš.

MH: Sar murš.

Sar murš.

No a le jon na džanenas, hoj džuvli. A joj imar kapitanos sas! Akana sar sogalinenas, na, jekhetane, so kerda? Ila peskere romes puceriske. Sogalinlas avka sar kana, oda čistinlas leske o renti, savoro. Ta pašlonas andre jekh cimra, na, kada četaris u kada kapitanos. Ta phenel:

„Tajsa renti mange te vibiglines, () he te vičistines, bo,“ phenel, „džaha pre zabava, aveha the tu manca.“ Peskere romeske takoj.

Akana, na, diña o Del oda sobota, lel o renti, jov chudel te čistinel a džanes, hoj murš na vičistinla kavka sar džuvli, na? Furt mindar te čistinel a joj dikhel kavka, phenel:

„Che,“ phenel, „lačho puceris sal, a le e štetka tuke na pasinel andro vast! Kavka sal te čistinel!“ a ila andro vast, tris pras raz dva vičistinda o renti. Kor-kori. Mek the leske vičistinda, peskere romeske!

Ta jov pes čudalinlas, phenel:

„Dikh, kapitanos,“ phenel, „no a le četariske o renti čistinel!“

Urde pes opre, akana džan soduj džene pre zabava. Ta bešte duj džene, phenel, t‘arakhahas amenge- joj leske phenda:

„Dikhahas amenge darese piražen,“ phenel, „šukare raklijen!“ Leskeri romni peskere romeske.

„Ta možno oda ajse n‘arakhaha.“

Akana jov džal te khelel jekha raklaha, the joj te khelel. Khelen. Phenel:

„Na pačisalol pes mange!“

Lakero rom phenel:

„Džanes so? No ča skušinas amen duj murša. Sar džala amenge.“

Ta chudña joj les, akana jon duj džene. T'oda až solo lenge kernas. No duj murša khelen, na! A joj džuvli sas, ča jov na džanelas, hoj – jov kapitanos a jov četaris. Ta jov pes'gejla maškar o običajna slugadža, ta o slugadža:

„Sar oda, hoj tuha avka khelel o kapitanos? Te pijel tuke cinel, sar až te khelel tuha gejla,“ phenel.

Ta phenel:

„Matoro hino,“ phenel, „džanes so,“ phenel, „jov mange až o renti čistinel!“

„O kapitanos tuke o renti?!“ ta chudne lestar te asal! Ta phenen: „Tuke o kapitanos...“

„Te na pačas,“ phenel, „skutečne mange o renti čistinlas.“

Ta asanas lestar. Phenel:

„Mek ñigda koda na dikhl'am, kaj,“ phenel, „četariskro kapitanos te čistinel o renti!“

No ale sar imar pal e zabava avle khere, imar lenge džalas posledño berš avri kijo civilis, na, visugalinde, joj andro civilis, the jov andro civilis džan. Ta le kufrikenca imar kije mašina džal. Ta phenel kada o kapitanos:

„Našti avehas ke mande pre navšteva?“

A joj, e kleja, sar džalas, ta tel o schodi thodža. Imar pro vudara až mochos sas, ta dešuduj berš sogalinde, the jekh the aver! Ta phenel:

„Dikh arde,“ phenel, „man nane, kaj te džal,“ kada čhavo lake phenda. Phenel: „Miri romñi imar abo dživel abo na.“

No a phenel:

„Save problemi tut sas? Soske tut prihlašind'al pro dešuduj berš?“

Ta phenel:

„Sas man ajsi romñi, so andro svetos, andro vilagos (hana) lake na sas. Ale,“ phenel, „me somas,“ phenel, „kralis, me mek dži akana kralis a ñiko na džanel. A,“ phenel, „me gej'lom,“ a phenel, „jekhe kraliske avka kerđom, hoj“ phenel, „jov imar pandžto vila kerlas le šerendar. Kaj zmarñinkerlas – a me les viko-ristindom avri,“ phenel, „vibavindom savoro, koda majetkos leske ilom, muklom les pre žobracko palica. A jov avla dži pal mande dži pro moros, kaj diñom koja vila te kerel. Odoj so vlas a phendža, hoj suča mira romñaha. A phučlom

lestar, hoj so la sas pro šero, savoro – mira romña sas čhon pro kol'in a kham pro šero. A jov mange phendža avri!“

A joj leske phenel:

„Ta mek ča pre ajci dilino sal?“ Ta phenel: „Te so vlas andre kuchña, joj andre angluno kher pes uchanlas a jov dikhľa. Ta šaj tuke šmelo phendža, bo dikhľa, bo skutečne dikhľa, bo pes uchanlas a čhida pes tele, ta dikhľa. Ale te sovel laha na suča!“

Joj (tak) otazka leske diña pre koda! Avka jov – o apsa leske andal o jakha, phenel:

„Skutečne,“ phenel, „kavka hin, sar phendal!“

MH: ()

Hát.

No phenel:

„Kaj me akana džava?“

„No ta nič, aveha manca!“ Phenel: „Nane tut kaj te džal, aveha manca.“

No ila o listkos the leske the peske, aven.

MH: ()

Hát.

Doavle – aven kodi kija koda moros, ta jov ča dikhel, na, hoj kodi kija koda vila aven, kaj jov diña te kerel! A mindžar ačhila o mostos! Džan pal o mostos, ta phenel leskeri romñi:

„Ta dikh. Perše tu man vičindal pre našteva, avlom tuha,“ phenel, „dikh až o mochos pro vudara,“ phenlas, „zabarila.“ No a phenel: „Ko kerla amenge hostina? No avas, aspoň dikheha, sar andro khera.“

O vudar zarimen, phenel:

„Ale na džanav akana, kaj e kleja thodom.“

A jov (odcirdľa):

„Oda na džanes, sar romñi zvikos, tel o schodi.“ Bo joj thođa takoj.

Iľa, thođa o vast, ila telal o schodi e kleja. Phundrađa koja vila, na, džal andre. Avel andre:

„No dikhes,“ phenel, „sa smutno.“

(Joj) zaklapkinel le vastenca, keci oblaki sas, ajci hudbi bašavenas! Sar zaklapkinda koja rakli. Akana jou dikhel pre late. Na. Dikhel pre late, phenel:

„Ta sar oda, hoj kavka kerdal tu?“

Phenel:

„Dikhes. Koda hlasos, so zaklapkindom. Andre calo oblaki o hudbi bašaven. Ale dikh ade,“ phenel, „mek oda the koda te doka-“ zamachinda le vasteha, koja leskeri romñi, pro skamin, so ča leskero ilo zažadindahas, koda sas! No, pohostinde pen.

„Ta dikh, kada posledno poharis pijav tuha.“ Leskri. „A imar sogalindom mire dešuduj berš avri, ta dikh, na džava khere sar slugadžis, ale džava khere sar civilis. Te pes tuke koda slugadžika renti privisaľola, te kames, dav tuke len.“

No ta phenel: „Te deha, lava.“

Iľa, čida e bluzo tele, e cholov tele, e čapka pro šero lake. Andro gad. A joj leske imar meňisaľolas andro jakha. Meňisaľolas leske andro jakha. Ta joj phenel:

„Kames the e čapka?..“

Ta jov phenel:

„Ta te deha?“

Lel tele e čapka, zašvicinel o kham, mindžar jov menglisaliľa. Koda raklo.

„Joj,“ phenel, „mri kedvešno romñori!“ phenel, „až akana e parsuna chudňal pale, sar iľal tu...“

O bala mindar peren lake das pro duj metri! Pre phuv. Mindar čuťiľa kija late a čumidel la. Ta phenel:

„Kavka dikhes, mri romñori, hoj,“ phenel, „sogalindam duj džene jekhetane avri, tu dešuduj berš, me dešuduj berš, ale imar dživaha () švetos švetoha avla.“

Te na mule, dživel dži adađives.